

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre ... 8 kor.
Fél évre ... 4 „
Negyed évre ... 2 „

→ Megjelenik minden vasárnap. →

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:
PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlközásoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél → mérsékelt díjak egyezség szerint. →

XIV. évfolyam.

Szászsebes, 1910. május 22.

4. szám.

Alapozás.

Nemcsak az építkezéseknél, de minden bármely más munkánál is első és legfőbb feladatunk, hogy annak, a mit tenni akarunk, jól megvessük az alapját, mert csak a szilárd, biztos alap adja meg nekünk a megnyugvást arra nézve, hogy az, a mit tettünk, a mit alkottunk, nem fog egykönnyen összeomolni.

A hirlap kiadása és írása is olyan művellet, a melynek szilárd, erős alapra van szüksége, a melyre biztosan támaszkodhatik. Ez az alap különféle természetű lehet. Vannak hatóságok, egyesületek, politikai pártok által fentartott hirlapok, a melyek fentartóikra támaszkodnak, azokban találják létalapjukat s ezért viszonzásul azok érdekeit szolgálják s ezeken a speciális érdekeken kívül másokkal nem törődnek, viszont vannak olyan lapok is, a melyeknek egyedüli támasztéka, egyedüli alapja olvasóközönségükben, előfizetőikben rejlik s fennállásuk ezeknek a jóindulatától és pártolásától van függővé téve.

A mi lapunk is az utóbbiak közé tartozik, mert annak sincs más egyéb pártfogója, mint az erdészeti és vadászati altisztek, a kiknek érdekeit szolgálta hosszú tizennégy éven át s most, midőn egy évi szünetelés után azt újból életre hívtuk, szolgálni szándékozik ezeket az érdekeket a jövőben is, még pedig az eddiginél fokozottan nagyobb mértékben, mit azonban csak abban az esetben tehet kívánt sikerrel, hogy ha szilárd és biztos alapot rakhat le magának, a melyre azután további tevékenységét felépítheti.

Ezt a biztos alapot az erdészeti és vadászati eltsztek adhatják meg nekünk az által, hogy nem sajnálva az azzal járó csekély áldozatot, felkarolják vállalkozásunkat s tömeges előfizetéssel lehetővé teszik a lap kiadásával és

szétküldésével járó tekintélyes költségek viselését.

Most, a lap első három számának megjelenése után mérlegelve a kilátásokat, azok ha nem is tulságosan rózsásak, de eléggé tűrhetők, mert azokon kívül, akik előfizetéseikkel segítségünkre lenni siettek, még közel ötszáz olyan kartársunk van, ki bár az előfizetési díjat még nem küldte ugyan be, de a kapott lappéldányokat elfogadta és megtartotta, biztos jelül annak, hogy előfizetője óhajt és fog is lenni.

Akadtak elég számosan olyanok is, akik a címükre küldött lapot visszautasították s ezzel nyilvánították, hogy nem óhajtanak részt venni a közös célokért folytatandó küzdelemben s cserben hagyják eddigi zászlójukat. Mélyen sajnáljuk ugyan az ilyen kartársak elpártolását, de hát nincs mit tennünk egyebet, mint megvigasztalódunk az ismert nótával:

„Te hagytál el, nem én téged,
Délbáb volt a hűséged!”

Elszomorító a dologban csak az, hogy az ilyenek legtöbbje arra hivatkozik, hogy kap most a hivatalától s illetve ez által fizetve ingyen lapot s bár ez nem is elégíti ki ugy, a mint azt szeretné, még sem akar áldozni arra, hogy kedvére való saját lapja legyen, mert hát a potya — potya.

Jó szerencse tehát, hogy nekünk most lapunknak újból való megindításánál nem kell erre a délibáb hűségre támaszkodnunk, mert maradt kisdéd táborunkban annyi igazán lelkesedni tudó, áldozatkész férfiú, a kiknek támogatása mellett s Isten segítségével és bármely ellenünk folytatott áskálódás dacára fentarthatjuk, sőt idővel fel is virágoztathatjuk lapunkat és még sok jó szolgálatot tehetünk nem csak olvasóinknak, hanem — bár erre nem szolgáltak reá —

azoknak is, akik elpártoltak tőlünk, vagy soha hozzánk csatlakozni és velünk együttesen a közös célokért küzdeni nem akartak eddig és nem akarnak ma sem.

Most azokhoz a tisztelt olvasóinkhoz fordulunk, akik lapunk eddigi számaival megtartva ezzel készségüket mutatták annak támogatására és előfizetésére s kérjük őket, hogy mérlegelve azokat a nagy nehézségeket, a melyekkel most, a lap újjáteremtésének kezdetén küzdenünk kell, tetteleg is mutassák ki jóindulatukat és a legalább egy negyedévre szóló előfizetési díjat valamennyien legkésőbb a jövő hó elején az első számhoz mindegyiknek megküldött postautalvány felhasználásával beküldeni és ez által lapunk fennállásának biztos alapját letenni szíveskedjenek.

Itt még egyszer megjegyezzük, hogy a múlt-ról fennmaradt kisebb-nagyobb követeléseket a folyó év utolsó negyedétől kezdve 1 koronás negyedévi részletekben fogjuk az előfizetésbe beszámítani, míg ellenben azoknak, akik nekünk adósaink maradtak, tartozásukat teljesen elengedjük, ha most pontos előfizetőkül jelentkeznek s ennek jeléül az előfizetési díjat a jövő hó elején beküldik.

Tegye meg ezen a téren mindenki a kötelességét, hogy mi is megtehessük a magunkét.

Végül tisztelt olvasóink szíves elnézését kérjük, hogy még egyszer s reméljük utóljára foglalkoztunk az előfizetés kérdésével, de meg kel-

lett ezt tennünk, ha a lap részére a biztos alapot megteremtteni akarjuk.

17.043. I/A—3. 1910. szám.

Pályázati hirdetés,

a vadászerdei m. kir. erdőőri szakiskolánál nyitandó egyéves továbbképző tanfolyam tanulóinak felvétele ügyében.

1. Azok számára, akik az erdőőri szakiskola két-éves tanfolyamának elvégzése és az erdőőri szakvizsga sikeres letétele után az erdészeti műszaki segédszolgálat terén kiterjedtebb ismereteket, teljesebb gyakorlatot és olyan foku önállóságot kívánnak szerezni, hogy a mennyiben magánbirtokosok (az 1879: XXXI. t.-cikk 17. §-ában nem említett birtokosok) csekélyebb terjedelmű erdőbirtokának kezelésével bíznak meg, az erdészeti műszaki segédszolgálat körébe tartozó teendőikön kívül a birtokosnak vagy megbízottjának irányítása és ellenőrzése mellett az erdőgazdaság olyan teendőit is képesek legyenek teljesíteni, a melyek nagyobb gazdaságokban szakképzett erdőtisztéknek képezik a feladatát, illetőleg a melynek teljesítésével az 1879. XXXI. t.-c. 17. §-ában felsorolt erdőbirtokosok erdeinek kezelésénél kizárólag csak a törvény 36. §-ában meghatározott minősítéssel bíró erdőtiszték bízhatók meg: — a vadász-erdei m. kir. erdőőri szakiskolánál a folyó évi szeptember 1-én egyéves továbbképző tanfolyam nyílik meg.

2. Erre a továbbképző tanfolyamra csak azok jelentkezhetnek, akik valamelyik m. kir. erdőőri szakiskolán a kétéves tanfolyamot jó sikerrel elvégezték, az erdőőri szakvizsgálatot letették és azon legalább „jól alkalmas” osztályzatot nyertek.

3. A pályázó által sajátkezűleg irt és kellően felszerelt kérvényt 1910. évi július 10-éig ahhoz a m. kir. erdőőri szakiskolához kell beküldeni, amelynél a folyamodó az erdőőri szakiskolát végezte.

T Á R C A.

Az országos ebkiállítás.

— A „Bp. H.” után. —

A magyar ebtenyésztők és ebkedvelők egyesülete csak mostanában alakult meg; de már is rendezett egy olyan nagyszabású kiállítást, hogy igazán díszerre lenne még Angliának is — az ebtenyésztés ősi hazájának.

A kiállítást f. hó 14-én reggel nyitotta meg Kazy József államtitkár előkelő közönség jelenlétében. Az államtitkárt Fónagy József, az egyesület tevékeny alelnöke kalauzolta végig a kiállításon, míg Chyzer Kálmán igazgató a többi előkelőséget fogadta.

A Tatterszáll tágas, fedett csarnoka, ahol a kiállítás és az ezzel kapcsolatos műkotorék-verseny két napon keresztül lebonyolítottatik — szokatlan, lármás vendégei már messzire hallhatóan cáfolják a régi közmondást, hogy: egyszer volt Budán kutyavásár. Most igazi kutya-vásár képét tükrözi vissza a Tatterszáll, azzal a különbséggel, hogy egy-egy kiállított kutyától az egész világért sem válna meg a gazdája.

Amint belépünk a kiállítás területére, azonnal szemünkbe ötlük Auguszt királyi hercegasszony elkülönített nápolyi spitz tenyésztése. Szép fehér, fekete, hosszú szőrű kis állatkák, sima szőrükön még most is nagy gonddal igyekszik egy lakáj valamicskét egy hosszú fésűvel igazítani.

A bejáró másik oldalán egy hatalmas festmény tükrözteti vissza a délibábos nagy Hortobágyot, a messzeségbe elvesző gémes kútjaival. Az előtérben egy pásztor ember tanyája van, amelynek élethűségét az oda helyezett pásztor kellékek és egy nagy báránybőr-bunda teszi eredetivé. Ezt kiegészíti a körülvevő komondor udvar az ő kiállított kutyáival, amelyeknek még az elnevezései is olyan ismerősen és jól esően hangzanak a magyar ember fülének Göre, Marcsa, Duna, Tisza, Hattyu, Bodri, mind-mind olyan ismerősek.

Ki ne ismerné a derék, hatalmas nagy fehérszőrű komondor kutyákat? A magyar pásztor nép hűséges társait. Inkább csak ismerték, mert ez az eredeti magyar fajkutyá jóformán kiveszőfélben van és ma már mesterségesen is tenyésztik. Ellenben a magyar komondor ku-

4. A pályázati határidőn túl beküldött vagy megfelelően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

5. A pályázati kérvényben meg kell említeni, hogy a pályázó ellátását a szakiskolában saját költségére vagy az állam költségére kívánja-e és hogy kérvényére a válasz milyen cím alatt s hová (vármegye, utolsó posta-állomás) küldessék.

6. A pályázati kérvényhez csatolandó hiteles iratokkal a pályázónak igazolnia kell a következőket:

a) anyakönyvi kivonattal azt, hogy kora a folyó naptári évben a 30. évet el nem éri;

b) az illető m. kir. erdőőri szakiskola végbizonyítványával azt, hogy ott a szakiskolai kétéves tanfolyamot jó sikerrel elvégezte;

c) erdőőri szakvizsga-bizonyítvánnyal azt, hogy az erdőőri szakvizsgát letette s azon legalább (jól alkalmas) osztályzatot nyert;

d) hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal azt, hogy az erdőőri szakvizsga letétele óta kérvényének benyújtásáig eltelt időt mivel töltötte s ez alatt milyen magaviseletet tanusított;

e) hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal vagy más irattal azt, hogy katonai kötelezettségben áll-e vagy nem;

f) aki valamely alkalmazásban áll, gazdájának, vagy gazdája megbízottjának bizonyítványával az alkalmazás időtartamát és foglalkozásának munkakörét;

g) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ha szülei látják el, milyen a vagyoni helyzete szüleinek; ha pedig szülőtlen árva, illetőleg ha fentartásáról saját magának kell gondoskodnia, milyen a vagyoni helyzete önmagának;

h) aki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni, királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt,

hogy az érette járó ellátási költséget — évi 330 (háromszázharminc) koronát — arra az időre, melyet a szakiskolánál tölt, szülője, gyámja vagy más hozzátartozója, avagy maga, a szakiskola igazgatójának félévi előleges részletekben a kitűzött időre pontosan lefizeti;

i) aki állami költségen való ellátásra kíván felvétetni, kir. közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy a mennyiben a szakiskolából a tanfolyam befejezte előtt önként kilépne, vagy saját hibájából elbocsátatnék, abban az esetben érte a szakiskolában töltött időre eső ellátási költséget szülője, gyámja vagy más hozzátartozója a szakiskola igazgatójának felszólítása után hat héten belül megtéríti.

Akik a továbbképző tanfolyamra való felvétel iránt közvetlenül a szakiskola elvégzése után folyamodnak a fenti a), d), e) és f) pontok alatt említett iratokat a kérvényhez csatolni nem kell.

7. A tanfolyamra felvett minden tanuló a szakiskolába való belépés alkalmával köteles új állapotban magával hozni: 6 inget, 6 alsónadrágot, 6 zsebkendőt, 10 pár kapcát vagy harisnyát, 1 pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria csizmát. A tanulók egyéb ruházatáról, valamint a szükséges tankönyvekről, tanszerekről és eszközökről, nemkülönben a tanulóknak lakással és élelmezéssel való ellátásáról, a szakiskolában töltött idő alatt a tanulóért fizetett ellátási költség fejében, illetőleg az erre szolgáló államköltségvetési hitel terhére, a szakiskola gondoskodik; de viszont a szakiskola helyiségeinek, berendezésének és felszerelésének rendbentartása és tisztogatása a tanulók kötelességét képezi.

8. Azokat a tanulókat — akik a továbbképző tanfolyamra nem közvetlenül a szakiskola elvégzése után vétetnek fel — jelentkezésük alkalmával a szakiskola igazgatója orvosi vizsgálat alá veti. Akit a szakiskola orvosa valamely ragályos, vagy a szakiskolai foglalkoz-

tyafaj főtartása és tenyésztése végett külföldön számtalan egyesület alakult, amelyek egyedül csak azt a célt tűzték ki maguknak, hogy a mi komondor kutyáinkat náluk — meghonosítani fogják.

A kiállítás aránylag legkisebb számban a vadászvizslákat állították ki, tanuságot téve ezáltal is, hogy mi nálunk még nem vetnek elegendő súlyt a vadász-vizsla nevelésére és tenyésztésére. Pedig nálunk a vadászat igazán rohamosan kezd terjedni és minden vadásznak tudnia kellene, hogy: eb a vadász kutya nélkül.

A vérebek osztályánál egy néhány hannoveri fajta kelt figyelmet, ezek között is különösen azok, amelyeket Storz Mátyás gödöllői udvari vadász tenyésztett. Ezek a „fenegyerek“ olyan éles csaholást visznek véghez, akár mint ha a rengetegben „állóra csaholnának“ egy megdermedt szarvast, vagy megállított vadkant. A vadász fülének az ilyen hang kedvesebben hangzik a mennyei zenénél is. Az angol hosszuszőrű agarak luxusebek gyanánt vannak kiállítva. A Szent Bernáthe gyi kutyák között olyan is akad, amelyik bizony egy szarvasmarha borjánál jóval nagyobb. Az újfundlandi kutyák is

ugyanilyen formában vannak kiállítva. Hatalmas dög fajták, úgy festenek acélos izmaikkal, mintha valami műbirkózók lennének. Némelyike, csak egyszerű nyújtózódásával is szétpattantja a láncát, mellyel ketrecéhez oda van kötve. De ezek máskülönben igen szelid állatok.

Különös figyelmet érdemel a rendőr-kutyák kiállítása, ezek között is természetesen elsősorban a közismert Lux. Sajó Sándor rendőrtanácsos kutyája tűnik szembe. Gazdája is folytonosan mellette van és különféle titkos jelekkel igyekszik neki értésére adni, hogy most nincs kilátás semmi üzletre. Legyen csak türelemmel. Luxnak már egész leszármazó ivadéka is ki vannak állítva. Ennél az osztályánál barátságos kis táblák figyelmeztetik a látogatót vigyázatra mindenféle nyelven, hogy: harap.

Különösen egy fekete kabátu igen barátságatlanul mutogatja fehér fogsorát, hozzá még félre nem magyarázható morgásával is figyelmezteti a látogatót, hogy a tréfát nem ismeri. Okos tekintetük igazán nagy kutyaintelligenciát árul el. Herceg Ernő francia nevelésű rendőrkutyája is igen szép állat.

tatás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvedőnek vagy hiányos testi szervezetűnek talál: az a szakiskolába nem fogadtatik be.

Budapest, 1910. évi május hó.

A m. kir. földművelésügyi miniszter.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Tarackirtás a faiskolában.

Köztudomásu az, hogy a kertben, szőlőben, faiskolában stb. előforduló gyomnövények között a legszaporább s egyuttal, legkárosabb a tarack, mely ha valahol nagy mértékben elszaporodott, csak hosszú idő múlva s fáradságos munkával irtható ki, miért is az előre látó kertgazda figyelme mindig oda irányul, hogy ez a gyom nagy mértékben el ne terjedhessen. Mindenütt, ahol a tarack csak kisebb mértékben van jelen, ásással, gyomálálással megakadályozható abban, hogy nagy mértékben elszaporodhasson, de ott, ahol hanyagság vagy nemtörődömségből kifolyólag teljes mértékben elborítja a tarack az egyes táblákat vagy magágyásokat — ott csakis nagyobb áldozatokat igénylő s radikális eszközökkel lehet elérni azt, hogy a terület idővel ismét kertnövények termelésére szolgáljon.

Különösen pedig faiskolánál szükséges az, hogy a tarack irtása nagyobb eszközök s más módok segítségével történjék, mert itt a gyomlálás, kapálás, ásás, de még sokszor a talajforgatás sem hozza meg a kívánt eredményt, mivel a lazított talajban véletlenül is benne maradt tarack gyökér darabok kétszeres erővel s gyorsasággal szaporodnak el, tekintet nélkül arra, hogy csapadékos vagy száraz jellegű-e a nyár. Minden ellenség ellen való védekezés, vagy teljes elpusztítása csakis úgy és akkor lehetséges, ha ismerjük az ellenségnek a gyengéjét is; így nem ismeretlen tény az, hogy a tarack

leginkább a naposabb fekvő helyen tenyészik vígan, míg az árnyékban nem fejlődik s nem szaporodik. A faiskolában is tapasztalható az a jelenség, hogy az a földtábla, mely a sűrűbben ültethető diszfa vagy bokor csemetékkel van benépesítve — jóval kevesebb vagy egyáltalán nincs tarackkal ellepve úgy, mint az olyan tábla, amelyeket a csemeték ritkábban állanak, mert az árnyékban nem fejlődhet s csakis a tábla szélén ott, ahol már a napfénye is jobban érheti — mutatkozik nagyobb mértékben. Azzal a módszerrel tehát, hogy a csemetéket sűrűbben ültetjük, már is elérhetjük azt, hogy a tarack nem szaporodhat oly nagy mértékben a faiskolában. Ez azonban csakis a sűrűbben, gyorsabban elágazó diszfa s diszbokor faiskolában lehetséges, ellenben a gyümölcs faiskolában sűrű ültetést a fák nevelése céljából megengedni nem lehet.

Ugyancsak ritkítható, terjeszkedésében megakadályozható a tarack akkor is, ha az őszkor forgatás alá kerülő s tarackkal ellepett földtáblát tavasztól-őszig folyton kaszáltatjuk, vagy pedig még jobban, ha tavaszkor 10—15 cm. vastagon beborítjuk érett istálló trágyával, mely beborítást a nyár folyamán megismételjük.

A tarack irtása szempontjából figyelmet érdemel az az eljárás is, hogy a kisebb 1—2 hold terjedelmű faiskolát időről-időre áttelepítjük más és más olyan területre, melyen kalászosok vagy kapás növények termeltettek, szóval vándor faiskolát rendezünk be, mely ilyen formán teljesen tarack mentes lehet egyrészt, másrészt pedig nem állhat be talaj untság. A nagyobb terjedelmű 8—10 holdas vagy ennél is nagyobb és helyhez kötött faiskolában ugyanazon szempontból feltétlenül szükséges a váltó rendszeres mívelés még ott is, ahol nemcsak gyümölcs, de diszfa és bokor termelése is céloztatik, mert csak így lehet a gyomokat, de főképen a tarackot az elszaporodásban megakadályozni s csak így lehet a talaj jó erőképességét sokáig fentartani.

Különben ezeknek a rendőr-kutyáknak becsületes nevök német juhász-eb lenne.

A buldogok, komikus pófájukkal keltenek érdeklődést.

A különféle foxterrierek és tacsók dominálják az egész kiállítás. Ezek a rendkívül okos kis kutyák nem csak mint luxus-ebek, hanem mint elsőrendű vadászkutyák is — különösen rókákra és borzokra vadászva — érdemelnek kiváló figyelmet.

Egy egész külön osztálya van az ölebeknek. Ezek a kis pötyöm jószágok, annak ellenére, hogy külön ketrecekben vannak, nincsenek megelégedve a helyzetükkel. Látszik rajtuk, hogy a társaságot igen komisznak minősítik. És bizony nincs azon mit szégyelni — egy kissé féltik a bőröket is. Különösen akkor, amikor egy-egy távolabbi ketrecből át-áthallatszik az a hosszan elnyúló hátborzongató vonítás.

Pedig mindegyiknek ott van mellette a gazdája, illetve asszonya. Féltő gonddal őrzi mindegyik. Drága, himzett párnácskákon várják fogvacogva, hogy mikor is veszi már ölébe az asszonya?

Egyik ketrecnél a gondos mama tejszinnel kedves-

kedik, a másiknál kávéba aprított puha kaláccsal csillapítják a kicsiket. Egy elegánsan berendezett ketrec mellett peckesen áll egy urasági inas, — mintha nyársat nyelt volna, — amikor a kicsike egyet nyöszörög, az inas gépiesen egy-egy Kuglert nyújt be neki. Erre egy kis időre aztán el is hallgat.

Ide nem kell utmutatás. Minden kutyán egy nagy színes másli van, ugyanilyen színű másli van az asszonyának is, vagy a ruháján, vagy a kalapján, vagy esetleg ilyen színű az egész ruhája. Ha valaki megnézi a kutyust, azonnal jelentkezik a mamája: az én kutyusom!

Széchenyi László gróf örmezői tacsó-tenyésztő telepéről is kiválogatott példányok vannak kiállítva. Feltűnően gondozott szőrözetük feltűnik még a laikusnak is.

Ugy látszik, hogy hazánkban az ebtenyésztők figyelme is inkább az uj módi Foxterrier-kutyák felé irányul. A tenyésztése háládatosabb is, mert ezek a fürgé, eleven kis ördögök nem csak nagy kitartással bujnak be a föld alá és zavarják ki a rókát, vagy borzot, hanem a szalonokban, vagy a legfelsőbb körökben is igen otthonosan érzik magukat. Jellemző tulajdonságuk, hogy: szoba-tiszták.

Ugy a disz-, mint a gyümölcsfa-csemetéknek növekedési, nevelési idejére és módjára támaszkodó váltórendszerkeretein belül nagyon ajánlatosnak mutatkozik a tarackirtás szempontjából a kender vagy a rozs termelése; főleg ez utóbbi kalászos növény termelése ajánlatos a faiskolában azért is, mivel ennek szalmája kitűnő facsomagoló anyagot szolgáltat a szállítások alkalmával.

Tapasztalásból tudjuk, hogy a rozs után alig marad a tarackból még hirmondónak is, s az a kevés, amely itt-ott, főképen a tábla szélein még található, azt a talajforgatásnál könnyen ki lehet irtani.

Végül tehát a tarack irtása a faiskolában úgy végezhető sikerrel, ha az ellepett táblát egy-két évig olyan növények termelésére használjuk fel, amelyek a tarackot elnyomják; kapálással, ásással csak ott lehet eredményes munkát végezni, ahol a tarack csak igen csekély mértékben van jelen.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A fa kultusza.** Az élő fa kimélése, egyes feltehetőbb növésű vagy alakú fák iránti tisztelet igen régi időkben áthatotta az emberiséget s tulajdonképpen ebből a vallásos tiszteletből fejlődött ki az erdővédelem a művelődés hajnalkorában. A természeti népek védőszellemei legtöbbször fákban honoltak, s miként az utszéli szent képekkel ma is örömet keresik föl a közügybe eső fákat: a legrégebb hajdankor vallási áldozásai szintén egyes tiszteletet gerjesztő szent fa árnyaiban indultak meg. A régi klasszikus műveltség vezérszellemeiként becsült helyének helyi istenei is fákban honoltak; a dodonai híres Zeusz képe. Sziliosz Italikus tanuságtétele szerint, egy terebélyes tölgyfán diszlett, mely fát az isten igazi hajlékának is tartották. Így képzelte ezt Arisztofanesz is. Az isten benlakozása megszentelte azt a fát, melynek árnyé-

Ügyesen illeszkedik a kiállítás keretébe Vastagh György szobrász-művész által mintázott különféle kutyaalakzat, amelyek a bécsi nemzetközi vadászati kiállításra készültek. Ezek között is azonban kiválik egy vadra huzó vizsla alakja, amely bámulatos élethűen van elkészítve. A rendezés mintaszerű. Biráknak olyan neves „kutya-szakértők” kértettek föl, akiknek ítéletét nagy tudásuk is támogatja.

Monostori Károly állatorvosi főiskolai tanár és Kerpely Béla lovag általánosan ismert szakértőnkön kívül még a külön osztályoknál Schröfl József Munkhenből, Thüringer Ede Berlinből, Klötz Rudolf Bécsből külön kértettek föl a bírálókra, kik is ezt a meghívást elfogadták és a mai napon már mint bírák is szerepeltek, külön-külön, a megfelelő osztályoknál.

A kiállításra, valamint az ezzel kapcsolatosan megtartandó kotorék-verseny nyerteseinek díjazására a földművelésügyi miniszter, a székesfőváros is külön-külön díjakat adományoztak. Ezenkívül még sok magánember is tiszteletdíjat tűzött ki úgy a tenyésztésre, mint a versenydíjakra.

(Kő.)

kában a hívők lelki áldozásukat végezheték. S mert az istenkép is fából készült eleinte, mely anyagával és festésével az időjárás viszontagságai ellen védelmet kívánt, lehetőleg barlangokba helyezték el, ott, a hol tudnillik barlang volt. Minthogy azonban a görögországi barlangbőség sem volt általánosan egyenlő, ezért különösen a kikötőkben, forgalmi pontokon az istenképek és fetisek elhelyezésénél egyes kioldvasodott vagy másként kiüresített fákat használtak föl, hogy ezekben lombhullás után is biztosítva legyen a szent kép vagy faragvány az időjárás ellen. Plinius nem tuloz, a mikor a fát jelöli meg az istenségek templomául, azt állítván, hogy egyszerű falusi népek ősi szokás szerint az ő korában kiváló növésű fákat szenteltek az isteneknek s nem annyira aranyból ragyogó vagy elefántcsontból faragott bálványoknál, hanem inkább a csendes berkek ilyen megszentelt fájánál végezték imáikat. Ez a hagyomány oly mélyen gyökerezett a görög nép érzésében, hogy még Hadriánusz császár korában, tehát Krisztus után 118—138-ban is, midőn Magnézia városának alapításánál Dioniziosz szobráról megfélekeztek, a hirtelen kitört vihart büntetésnek tekintvén, a villám által lesújtott platánfák egyikén Dioniziosz arcának körvonalaival vélték fölismerni. A delfi Apolló jósdája is megerősítvén ezt a hiedelmet, Dioniziosz templomát engesztelésül oda építették s a fán mutatkozó képet kezdték imádni. Rodosz szigetén Zeust is fábanlakozónak emlegették, sőt Helena Dendritisz szentély is volt ott, a kinek legendáját Pauzániasz tartotta fenn. Az arkádiai Orkhomeosz-ban Artemisz (Diana) Kedreatisz szintén ilyen fában lakozó istenség volt. Sőt ez a néphit a kereszténység után is erősen tartotta magát s a mi Boldogasszonyunk csodatévő képeit szintén fákban látta a hívők képzelete. Ilyen fák emlékezetét őrzik hazai helyneveink, különösen a Dunántul. Így többi közt Asszonyfája (Mezőlak mellett, Veszprémmegye), Kisaszszonyfa (Baranyamegye), Kisasszonyfa, Nagyasszonyfa (Vasmege), Nemesboldogasszonyfa (Zalamegye), Ostfiasszonyfa (Vasmege), melyek a német Maria zur Eichenek felelnek meg s mind a görögök őshitére mutatnak vissza.

* **Madárfészek virágzó nefelejtsből.** Egy megfigyelő a következőket írja egy német folyóiratnak: Tizenkét év óta bájos madáridillt figyelek meg a kertemben. Egy csiz-pár évek óta kizáróan virágzó nefelejtsből rakta a fészket. Az egyik leszakította a virágot száráról, azalatt a másik egy ágról nézte s azután együtt repültek a fészkekhez. 1908-ban a fészkek két napig teljesen kék volt a virágoktól. Vajjon ez a csiz-pár mindig ugyanaz a pár volt-e?

* **A legmagasabb fa.** A legmagasabb fa a világon az Eucalyptus amygdalina nevű fa. Az eukaliptusz hazája Ausztrália, a hol körülbelül száz fajtája tenyészik. Mind szép, hatalmas, nagy fa, de a legmagasabb az Aucalyptus amygdalina, a mely 130, sőt 150 méter magasra is megnő. Egy óriás fa törzsének a kerülete öt méter, sőt néha még ennél is több. A koronája igen nagy, a levele apró, a virágja fehér, fűrtös, a gyümölcse

akkora, mint egy borsó, de nem gömbölyű, hanem inkább körtealakú. Az ilyen óriás magasságra fölnyúló fa természetesen gyorsan nő, még pedig nemcsak a hazájában, hanem a hol az éghajlat kedvez neki, Európában is Cannes-ban egy nyaraló kertjében ezelőtt husz esztendővel ültettek egyet. Most a fa harmincnégy méter magas, a lombja tizenhét méter átmérőjű árnyékot vet. Az Eucalyptus amygdalina nemcsak szép fa, hanem hasznos is, mert a bogyójából a legfinomabb és természetesen a legdrágább olajat sajtolják.

Szerkesztői és kiadói posta.

Ay Mihály úrnak. Nagylelkűségéért, mellyel a múlt évben tulfizetett összzgről lapunk előmozdítására lemond, fogadja hálás köszönetünket. — *Székely János úrnak.* Abban igazsága van, hogy az erdészeti és vadászati altisztek jóformán az egész napon át, sőt még éjjel is el vannak foglalva, de azt már nem írjuk alá, hogy ezért nem igen lenne szükségük ujságra. Ellenkezőleg, minél elnyomottabbak, minél szegényebbek, annál inkább van egy saját lapra szükségük, mely módot nyújt a tapasztalt bajok felpanaszolására s elmulasztásuk sürgetésére. — *Polónyi István úrnak.* A három rendbeli előfizetést köszönettel vettük. — *Bruckner Mihály úrnak.* Meleg érdeklődéséért fogadja hálás köszönetünket. — *Szür Ferenc úrnak.* A 4 koronát készséggel nyugtazzuk. *Régi hátralékosoknak.* Mi megépitettük a becsülettel és tisztességgel való visszavonulásra az aranyhidat, midőn kijelentettük, hogy abban az esetben, ha lapunkat most a régi szokástól eltérően hűségesen fogják támogatni, eddigi tartozásaikat elengedjük. Most Önökön a sor rálepní erre a hidra, mit a jövő hó közepéig elvárunk. — *Fogarasiaknak.* Melyik fogarasmegyei előfizetőnk lenne szíves tudatni, hogy Szabó Gyula Oláujfaluról, Gaál Gyula pedig Alsómoecsről hová költözött?

HIRDETMÉNYEK.

Pályázati hirdetmény.

A turócszentmártoni kir. erdőfelügyelőségnél főerdőőri állásra történt kinevezés folytán megüresedett irnoki állásra szakiskolát végzett olyan nőtlen egyént keresek, ki az irodai teendők végzésében kellő jártassággal bír s kinek e mellett jól olvasható szép írása van.

Járandóságok: 2 K 10 fill. napidíj, lakás, fűtés és világítás.

A kik ez állásra pályázni kívánnak, forduljanak f. évi június hó 15-ig sajátkezűleg írott egyszerű levélben hozzám s mutassák be az erdőőri szakiskolában nyert bizonyítványuk másolatát.

Turócszentmárton, 1910. évi május hó.

Jausz Sándor s. k.
kir. erdőfelügyelő.

2323/1910. ügyszám.

Pályázat.

A tótsóvári m. kir. kincstári erdőhivatal kerületében egy I. oszt. m. kir. erdőaltiszti (főerdőőri) és egy, illetve előléptetés esetén kettő II.-od oszt. m. kir. erdőaltiszti (erdőőri) továbbá kettő I. oszt. m. kir. erdőlegényi, illetve segéderdőőri és előléptetés esetén kettő II. oszt. m. kir. erdőlegényi, illetve segéderdőőri állomásra az állomány-szerű illetményekkel pályázat nyittatik.

Az ezen állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, — az államerdészeti szolgálatba ujonnan belé-

pők ezenfelül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vagy megyei főorvos, vagy pedig m. kir. honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismeretükről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és sajátkezűleg írt kérvényüket előljáró hatóságuk, — eddig állami szolgálatban még nem állók pedig az illetékes politikai hatóságuk útján folyó évi június hó 15-éig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalhoz nyujtsák be.

Tótsóvár, 1910. évi május hó 3-án.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

Pályázat.

Pozsony szab. kir. város törvényhatóságánál szervezett egy III. oszt. erdőőri állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 900 korona alapfizetés 4, egyenként 100 koronás, negyedévenként esedékes korpótlék, 12 köbméter bükkgalyfából álló, természetben kiszolgáltatandó évi fajárandóság, természetbeni lakás és ruhailletmény.

Ezen állást Pozsony szab. kir. város polgármestere kinevezés útján véglegesen és életfogytiglan tölti be és a kinevezettnak szabályszerű nyugdíjra igénye van.

Amidőn külön hangsúlyozva is felemlitem, hogy ezen betöltendő III. oszt. erdőőri állásra csakis nőtlen egyén nevezhető ki, felhivom a pályázni szándékozókat, hogy minősítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, kifogástalan erkölcsi magaviseletüket, nyelvismereteiket, nőtlen állapotukat és egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt, szabályszerűen felbélyegzett folyamodványait 1910. évi május hó 25-ig Pozsony szab. kir. város polgármesterénél nyujtsák be.

Megjegyzem, hogy a magyar nyelvnek szóban és írásban való ismeretén kívül, a német és tót nyelv szóban való ismerete is szükséges.

Pozsony, 1910. évi április hó 30-án.

A polgármester.

1691/1910.

Pályázat.

Az apatini m. kir. erdőhivatalnak kerületében megüresedett két elsőosztályu altiszti állásra, előléptetés esetén két másodosztályu altiszti, illetve két első- és két másodosztályu erdőlegényi állásra az állomány-szerű illetményekkel pályázat nyittatik.

Felhivatnak az ezen állásra pályázók, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában körülírt szakképzettséget, a m. kir. kincstári erdészeti szolgálatába ujonnan belépni kívánók ezenfelül még ép, erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint az életkorukról, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és sajátkezűleg írt kérvényeiket 1910. évi június hó 15-ig az apatini m. kir. erdőhivatalnál nyujtsák be.

Apatin, 1910. évi május hó 9-én.

Az apatini m. kir. erdőhivatal.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Flapittatolt
1847.

Brausweller János

Cs. kir. károlagoss nassau és kár. tártalója karkörök, és mások, inggömbök, stb. stb. szab. chronometereket készíttetek.

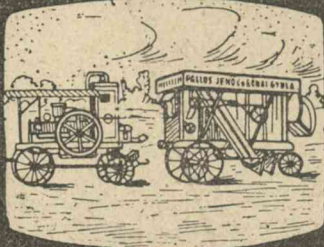
ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JOGÁLLASSAL
RÉSZELETFIZETÉSRE

Képes árajgyék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetnek.

PALLOS JENŐ ÉS RÓNAI GYULA
BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 19.
BENZIN ÉS NYERSOLAJ
MOTOROS CSÉPLŐSZERELVÉNYEK!

**ÁLLANDÓ
RAKTAR!**

**EGY ÉVI
JÓTÁLLÁS!**

**AZONNALI
SZÁLLÍTÁS!**

**KEDVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEN!**

**SZÁLLITUNK TOVÁBBÁ : NYERSOLAJ,
BENZIN ÉS SZIVÓGÁZMOTOROKAT,
BENZINLOKOMOBILOS MAGÁNJÁRÓKAT,
FAYAGÓ ÉS APRÍTÓ GÉPEKET.
TELJES MALOMBERENDEZÉSEKET
SZAKSZERŰ KIVITELBEN.
ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST
DIJMENTESEN KÜLDÜNK.**

Egyedüli ferlachi gyártmány!

A bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Arany érem:
 ===== Páris 1906. 46. remekelés. =====

OGRIS MARKUS Ferlach, Karinthia

—|| fegyvergyár és (prácios) puskaműves. ||—

Szállít elsõrangú bármely rendszerû vadász- és céllovófegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyû Drilling-fegyverekben Súlyuk 2·8—3 kg. Browning-féle serétes ismétlõ-

* * * * * fegyver 210 K gyári árban. * * * * *

Egy Mannlicher Schönauder ismétlődő kurtály 9.7 mm. és 9 mm. öbű, 400 lépésig, jóállás mellett, a
 ===== legpontosabban belőve, ára 190 K. =====

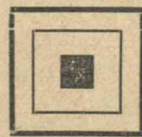
Egy Mannlicher Excelsior ismétlődő kurtály 11·5 mm. öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb a füst nélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve, egész hossza 101 cm., súlya 2·5 kg., nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas, ára 190 K.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm. öbű, 140 K.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A nagym. földmívelési m. kir. miniszterium 70542. sz. magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva.

Erdőtisztviselői, altiszti és szolgai egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat s mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő} ^{minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagvakat, répa, here és más gazdasági magvakat,

saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdőszítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,

gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,
élsővény-csemetéket.

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas

50.000 drb. diszbokor 1½—3 m. „

20.000 „ diszfenyő 1½—3 „ „